HALLBERGS
uppgöra bäst
förslag och ritningar å
HEDERSGÅVOR

SVENSKA DAGBLADET

Lördagen den 17 Augusti 1929

Mången affärsman
har fått erfara att den fasta kundkrets som i kraft av en systematisk annonsering skapats och utvidgats hastigt upplöstes och försvunnit om annonseringen upphört. Kunden behöver påminnelser — ideligen, eller han ett lätt byte för konkurrenterna.

Skolidrotten betecknas som ren humbug.

SKOLGENERALEN PROTESTERAR.

Uppfattningen kommer nog att modifieras.

(Från vår korrespondent.)

GÖTEBORG, fredag. Skolidrotten förtjänar närmast att betecknas som ren humbug. Varför kan man icke någon gång officiellt säga ifrån att det icke passar för svenska skolor att ha d e n n a idrott! Däremot passar i d r o t t e n för svenska skolor som namnet Svedulius bland andra länge varit ett bevis för.

Detta uttalande gjordes vid läroverkslärarnas fortsatta förhandlingar på fredagen av rektor C o r n e l i u s S j ö v a l l, Stockholm, och utgör en ganska god sammanfattning av de synpunkter, som framfördes under den ganska långvariga debatt, som följde på uppläsnen Anjous från torsdagen fortsatta inlägg i debatten om friluftsledigheterna vid läroverken. Vi äro, yttrade rektor Sjövall, lojala och måste naturligtvis följa bestämmelserna, men lojaliteten kan icke hindra oss att avsäga oss bruket av våre förnuft. Läroverksläraremötet bör skriva en revision av bestämmelserna om skolidrotten.

Adjunkt B. W a h l s t r ö m, Stockholm, förklarade sig vara en entusiastisk anhängare av idrottsdagarna, men ansåg det föga bevänt med halvdagsledigheterna. Rektor E. J o h a n s s o n, Göteborg, ansåg för sin del att friluftsdagarnas antal bör kunna varieras vid olika läroverk och obligatoriskt deltagande bör icke fordras av lärjungarna. Rektor J. L i l j e b l a d, Linköping, talade varmt för idrottsdagarna nytta, men ansåg att större frihet bör lämnas läroverken för bestämmande av programmen.

Generaldirektör H o l m d a h l vände sig med skärpa mot rektor Sjövalls yttrande om humbug. Han gjorde gällande att stämningen för idrottsdagarna nu med all säkerhet var större skäl bland lärare som mälsmän och elever än det motsånd mot dessamma, som kommit till synes. När väl en gång de organisatoriska problemen blivit lösta torde nog, framhöll talaren, uppfattningen om denna nytet inom skolväsendet komma att modifieras väsentligt.

Efter en rad inlägg utöver de här omnämnda beslutade mötet att diskussionen skulle få utgöra svar på frågan: Lektor S. O h l o n, Göteborg, höll därefter föredrag om läroverkens ekonomiska förvaltning, och mötet beslutade antaga ett uttalande, som går ut på att ansvaret för de kassor, som rektor ensam förvaltar, bör påvila rektor och att sålunda statsverket har att möta alla eventuella risker i likhet med vad som stadgas på andra områden av statsverksamheten.

Nästa föredrag hölls av rektor I. S e f v e, Göteborg, om kontroll och leding av läroverkens arbete, och dagens sista föredrag hölls av fil. mag. O. H a k a n s o n, Stockholm, om extralärarfrågan. Talaren framhöll extralärarnas bekymmersamma anställningsoch befordringsförhållanden.

Mötesförhandlingarna avslutas på lördagen, då bland annat lönefrågan behandlas.

Nya fall av potatiskräfta i Halland.

HALMSTAD, fredag. (TT) Potatiskräfta har ännu börjat uppträda i Halmstadstrakten. På fredagen rapporterades sålunda att ett fall av potatiskräfta inträffat i Skäpparp i Harplinge socken. Potatiskräfta har där angripit potatisen som erhållits för utsäde av lantbruksstyrelsen, s. k. immun potatis. Fältet har ansatts till lantbruksstyrelsen, och laboratorn i försöksanstalten, de Lindfors, kommer i nästa vecka att avresa till Halland.

Schackturneringen i Karlsbad.

BERLIN, 16 aug. (TT) I den internationella schackturneringen i Karlsbad spelades på fredagen 14:de ronden. Resultaten blevo:

Tartakower besegrade Bogoljuboff, Maroczy vann över Canal och Mattison över Johner. Partierna Grünfeld—Capablanca, Vidmar—Spielmann, Réti—Saemisch—Treybal och Niemzovitj—Marshall slutade remis. Partiet Yates—Spielmann avbröts. Partierna Olaf—Euwe samt Thomas Rubinstein blevo osavgjorda. Partiet Colle—Becker fortsätter.

"Nordens" möte i Hindsgavl.

HINDSGAVL, fredag. (TT) Föreningarna Norden ha under detta år haft hållit sitt årliga delegeradmöte i Hindsgavl, vid vilket samtliga nordiska länder voro representerade. Av viktiga vägor, som behandlades, kunna nämnas frågorna rörande passtvångets upphävande mellan de nordiska länderna. Föreningarna Nordens samarbete med skolorna, viktigare studieresor till de nordiska länderna och anordnandet av kurser och möten under 1930.

Den omkomne bilisten i Landskrona identifierad.

LANDSKRONA, fredag. (TT) Liket efter den person, som i en bil på tisdagsskvällen störtade utför hamnkajen i Landskrona, har nu påträffats av dykare. Den omkomne var jur. kand. G. H. Möncke, född 1896 i Virke och boende i Malmö.

Fullblodsauktion på Knutstorps stuteri.

Tjugoen ettåringar gå under klubban. Intresset stort bland stallägarna.

Runnymede i träning.

Den årligen återkommande auktionen av fullblodsettåringar på Knutstorps stuteri, med rätta en av hästsportarets mest uppmärksammade händelser, äger rum on tisdag. Knutstorp har icke endast under en följd av år lämnat det ojämförligt största antalet hästar till våra kapplöpningsstallar utan materialet därifrån har också visat sig synnerligen gott. Det har varit den förnämsta remonteringskällan för löpningsstallarna. Man kan med skäl fråga sig, hur det skulle sett ut med våra kapplöpningar om ej Knutstorps stuteri funnits. Greve Wachtmeister har gripit sig an med uppfödningsproblemet, med ett kurage och i en skala som är enastående i vårt land. Av de cirka 150 hästar som i år startat på våra banor have icke mindre än 25 uppstått från Knutstorps stuteri. Någon klassisk vinnare har stuteriet ännu icke haft, men man behöver bara erinra sig hästar som St. Hans, Ormtunga, Fägel Blå, Sparf, Tavast, Hon Sjelf, Vildöga, Soap, Smink m. fl. för att få en bild av kvalitén hos stuteriets produkter och för att inse, att det är med berättigat intresse stallägarna taga del av vad stuteriet varje år har att bjuda på. Var och en som remonterar sitt stall med inhemska ettåringar hoppas naturligtvis att han genom skicklighet och tur skall få tag i den bäste. Stamtavlorna studeras och diskuteras och ungdomarnas exterör granskas i förhoppning att man skall lyckas rätt bedöma den inneboende prestationsförmågan.

I år bjuder stuteriet på icke mindre än tjugoen nummer och årgången har sitt särskilda intresse genom att flertalet av Mass representanter äro falna efter R u n n y m e d e, som ännu icke haft nåra avkomlingar på banan. Endast tre av ettåringar efter stuteriets förre beskällare Oliver Goldsmith. Både Runnymedes egna prestationer, då han var som bäst, och hans härstamning, som är mycket framstående, göra att det är med spänning, man motser vad hans avkomlingar komma att prestera. Hans fader, den ostagne Hurry On, är odisputabel en av Englands bästa hingstar och modern Saints Mead har även visat sig värdefull i avel. Hannes dotterdotter Scuttle var vinnare av en klassisk löpning.

Någon närmare granskning av ettåringarna kan icke här lämnas annat i den som vanligt prydliga katalogen finnas ingående upplysningar och fotografier av dem alla. Där äro hästar undan svenskfödda ston, som T r a n q u i l l o II efter Trollslända, D u r I I efter Moll, mor till Vildöga, R i d f l i g a n efter Nyckelpiga, C a r l t o n H o t e l efter Lady Amy, A p r i l - A p r i l efter Syra, A d i e u efter Clairy, B e l l e I n c o n u efter Volga m. fl., och undan franska ston, som C l a r e n c e efter Lustrade med St. Damien, en av Frankrikes mest berömda hindertävlingshästar, och Ränger i stamtavlan, F r é d é r i c efter Parques, A d a m s o n efter Nuit d'été o. s. v. Och dessutom halvsystkon till Trust och Hon Sjelf som S v a r t a R u d o l f, till Cache Corset som K a t t, till St. Hans och Tavast som S a n s l i m i t e, till Phyn som E v a n d e r, till Fägel Blå som B l å J u n g f r u n.

Det finns att välja på. Det gäller bara att hitta den rätta. Det kan bit 1931 års Derbyvinnare.

Ctr.

KINA ÅBEROPAR KELLOGGPAKTEN MOT RYSSLAND.

"Ryssarna ha börjat sträs, vi äro oskyldiga".

KINESERNA ÖKA ARMEERNA VID GRÄNSEN.

SHANGHAI, 16 aug. (TT) Bekräftelse har nu ingått på meddelandena om de ryska truppernas inträngande på kinesiskt område. Den kinesiske ministern i Washington har fått i uppdrag att delgiva dessa makter, som underteckat Kellogpakten, att Sovjetryssland börjat offensiven, medan Kina stått fast vid paktens förpliktelser.

Sextiotusen man Fengtientrupper till sibiriska gränsen.

MUKDEN, 16 aug. (TT) På order från nationalregeringen har guvernören över Mandsjuriet, Chang Hsueliang, på torsdagsaftonen befallt, att 60 000 man Fengtientrupper skola avgå till sibiriska gränsen. Fältmarskalk Wang Shih-chen skall föra befälet över 30 000 man på västfronten med högkvarter i Mandsjurija och general Hojukwan över 30 000 man på östfronten med högkvarter i Suifenho.

En röd sammansvärjning uppdagad i Charbin.

SHANGHAI, 16 aug. (TT) Ett officiellt telegram från Charbin meddelar, att ett antal ryska röda sammansvurit sig för att spränga järnbron över Sungarifloden i luften och förstöra varvet där. Attentatet skulle ha förövats i söndags, men polisen upptäckte sammansvärjningen och företog en razzia i de rödas högkvarter, varvid elva maskingevär och en mängd bomber beslagtogos. Konspiratörerna undkommo. Över 200 sovjetjänstemän vid kinesiska östbanan ha hittills hållats för utvisning.

Ryska östersjöflottan gör vänskapsvisiter.

MOSKVA, 16 aug. (TT) Den del av sovjetryska Östersjöflottan, som skall avlägga besök i tyska och litauiska Östersjöhamnar, har nu avgått från Kronstadt.

KOMMUNISTERNAS PARISERBANK JÄTTESVINDEL

Humanité på fallrepet, köpes av socialisterna?

POLISEN INGRIPER. TUSENTALS SMÅSPARARE RUINERADE.

(Från vår Parisrrespondent.)

*PARIS, 16 aug. Polisens aktion mot den kommunistiska "arbetarnas och böndernas bank" konkurrerar framgångsrikt med rapporterna från Haag om parisarnas intresse. Polisen har häktat 13 kommunistiska ledare, vilka utnyttjas för att såsom bankens ledare ha sökt uppställa en rent fiktiv balans. Polisen har beslagtagit bankens metalliska kassa, som uppgick till 80 000 franc, samt ett stort antal dokument.

Genom en ren tillfällighet har polisen fått en närmare inblick i den kommunistiska bankens förhållanden och upptäckt, att det föreligger en jättesvindel. Vid en husundersökning hos banken inför 1-augustiöroligheterna konstaterade polisen sil sin förvåning, att banken utan ringaste säkerhet och utan att få någon ränta hade lånat L'Humanité över 3 mill. franc. En närmare undersökning visade, att det nästan icke fanns något aktiekapital. De flesta aktieteckningarna, som hade fö retagits av kommunisternas spetsar, voro fingerade. Icke någon av dessa herrar hade inbetalat en franc. Detta var dock icke det värsta. Banken skulle enligt räkenskaperna ligga inne med pengar och värdepapper från sina kunder till ett belopp av 28 mill. franc, men det fanns icke ens 3 mill. i kassan. De försvunna 25 mill. hade blivit utlånade eller rättare sagt presenterade till olika kommunistiska organisationer.

Bankens räkenskaper ha allt sedan dess start varit förfalskade. Man har tagit av de deponerade pengarna och betalat aktieägarna. För de många tusen små spararna, som trogna sin övertygelse gåvo den kommunistiska banken allt vad de hade, har kraschen kommit som ett mycket hårt slag.

Humanité medger i dag att tidningen saknar erforderliga tillgångar och att den närmar sig konkurs. Tidningens redaktion anklagar det socialistiska partiet för att med redan mobiliserade medel ha inkorporerat tidningen, som då naturligtvis skulle upphöra att vara kommunistisk.

Hela fredagen trängdes en sorglig kö av bedragna kommunister vid kassan framför "arbetarnas och böndernas bank". De hade kommit i den förhoppningen att om möjligt rädda något undan den krasch, som vällats av de hårdaste kommunistiska ledarna. En del av dem förklarade att de gått förlustiga ä t vad de äga. De hade placerat alla sina tillgångar i banken därför att man inbillat dem att riksregeringen garanterade bankens affärer för att sålunda finansiera det franska kommunistiska partiet.

Bankens direktör, den kommunistiske mären Maranne, har tagit till flykten och efterforskas av polisen. Alla bankens dörrar äro stängda med polissigill, och en styrka på 150 man hålder vakt utanför byggnaden för att hindra sparare och aktieägare att låta sin vrede få luft i våldshandlingar.

Volmar.

AMERIKANSK PROFESSOR DÖDSDÖMD.

Från Columbus i Ohio telegraferas, att dödsdom nu avkunnats över professor James H. Snook, och den elektriska stolen väntar nu en av de förut mest ansedda vetenskapsmännen vid Ohios statsuniversitet. Professor Snook mördade, som förut omtalats, i vilen för att sina kvinnliga elever, Theora Hix, med en hammare. Det bestod ett förhållande mellan dem, och hon hotade att mörda hans hustru och döttrar, direkt han tillbringade sina ferier tillsammans med dem. Under rättegången utspelades uppslitande scener. Den allmänna meningen var helt och hållet mot Snook och dödsdomen hälsades med hurrarop av åhörarna. Snooks hustru svimmade, och hans gamla mor föll honom gråtande om halsen och kyste honom. Själv tog han domen med fattning.

16 procent i Nordisk Films kompagnis konkurs.

KÖPENHAMN, fredag. (TT) Nordisk Films kompagni i likvidation har utlyst boksgstämma till den 30 dn. Den ägt i konkurshet uppgår till 16 procent av kreditorernas tillgodohavanden. Dessas förlust utgör sammanlagt 2½ miljoner kronor, och dessutom har hela aktiekapitalet på 3 miljoner kronor gått förlorat.

Gruff i Klaravkarter. En poliskontaspel alarmerades på fredagskvällen av Nordiska Kontinentalt. dir, enligt uppgift, en person skulle ha blivit knivskuren av en finsk sjöman. Konstapeln kom och fick tag på en person, som blödde starkt ur något sår i ansiktet. Portiern på Continental förklarade emellertid, att det icke var denne, som misshandlats, varför polisen slöppte honom och fortsatte sitt sökande. Under tiden hann gärningsmannen försvinna, liksom den knivskurne, och hela uppträdet, som bevittnades av en ganska stor samling människor, upplöstes i intet.

Medaljer. K. m:t har tilldelat fjärdingsmannen O. P. Bengtsson, Västerlanda socken, Göteborgs och Bohus län, medaljen i silver av åttonde storleken med inskriften: "För medborgerlig förtjänst" och hemmansägaren O. J. Aspelund i Ede, Västernorrlands län, medaljen i guld av femte storleken med samma inskrift.

På väg till Broadway.

Personerna här ovan torde inte vara obekanta. Det är skådespelaren-direktören-författaren och numera även kåsören Gösta Ekman samt hans kompanjoner herrskapet Brunius på väg till repetition på "Broadway" på Operatateatern vars ägaster samlades på fredagsmorgonen vid 11-tiden.

Där såg man vid denna tidpunkt fru Tollie Zeilman älskvärt leende som alltid. Skådespelerskan som nu är full återställd efter sin sjukdom, har i dagarna återkommit från en färd till kontinenten och skall om några dagar åter uppenbara sig på Oscarsteatern i några av sina succéroller från senaste år. Herrskapet Brunius anlände närmast från Österskär, och hrr Adolphson och Westergren ha inte heller varit längt borta — de ha nämligen varit sysselsatta med filmarbete i Stockholm med omnejd under större delen av sommaren. Vidare såg man fru Swanström, hr Björne, hr och fru Carlsten, fru Tidblad och hr Billberg, alla brunbrända och glada efter angenäma sommarsejourer. Och på lördag kväll redan börjar spelet med "Broadway" på programmet.

SENASTE HANDELSTELEGRAMMEN.

Newyorkbörsen fast på fredagen.

NEWYORK, 16 aug. Fredagens fondbörs öppnade i fast hållning. Oljeaktier och järnvägsaktier samt public utilities ökade i kurs. Kursen stod 6—10 dollar. På järnvägsaktiemarknaden stego de sålunda i kurs Pennsylvania med Canadas tendensen fortsatte till börsens slut.

Bland viktigaste noteringarna voro: Atchison, Topeka & Santa Fé 276¾, American Smelting 141¾, Anaconda Copper Mining 119½, General Electric 398, General Motors 70½, International Harvester 118¾, International Match pref. 83:—, Royal Dutch 52¾, U. S. Rubber 45⅝, U. S. Steel 224⅝, Bethlehem Steel 96:—, Vereinigte Stahlwerke —, Belgiska stålbleremgrälen 108:—, Bayerska lånet 106:—, Aktieomsättningen 4 791 000, Kreuger & Toll debentures 38¾.

Växelkurser.

NEWYORKK, 1 aug. kl. 3 e. m. amerikanska dollarn: Berlin 23:81¾, London-kabel 4:84⅝, Paris 3:91¼, Schweiz 19:23¾, Italien 5:22¾, Holland 40:06, Oslo 26:63¼, Köpenhamn 26:63, Stockholm 26:79, Bryssel 13:90¼, Madrid 14:67½, Japan 46:67.

Varumarknader.

METALLER.

LONDON, 16 aug. (pund pr ton): Koppar, standard: Prompt, köpare 73¾, säljare 73¾, 3 månader, köpare 74⅝, säljare 74⅝, Settlementpris: 73¾.

Koppar, elektrolytisk: Köpare 84¼, säljare 84⅝.

Koppar, best selected: Köpare 77¾, säljare 79:—.

Tenn, standard: Prompt, köpare 209:—, prompt, säljare 209½, 3 månader, köpare 213¾, säljare 213¼, Settlementpris: 209:—.

Bancatenn 221:—.

Bly, utländskt: Prompt 22 15/16, på leverans 23 1/16, Settlementpris 23 1/16.

Zink, ordinary: 24 12/16, på leverans 25 1/16, Settlementpris 24⅝.

Av koppar säldes i Kuseron den 15 aug. 450 ton, av tenn 200, av bly 200, av zink 275 ton.

LONDON, 16 aug. (pence pr ounce). Silver, prompt 24 5/16, Silver, på leverans 24 7/16.

NEWYORK, 16 aug. Koppar loco 18:12, Elektrolytkopar 18:—, Tenn Newyork straits loco 46:62, Bly Newyork loco 6:75, Zink East St. Louis loco 6:77¼, Silver, utländskt 52:75, Nickel i tackor 35:—, Bleckplåt 5:35, Järn pr 2 20:39.

SPANNMÅL.

NEWYORK, 16 aug. (cent per bushel): Rött vintervete pr 2 145⅝, Hårt vintervete pr 2 144¾, Majs, ny ann. skörd 113¼, Havre pr 2, fob Newyork 113¼, Korn, malting 79:—, M.§§, Spring wheat clears 94:—, Spannmålsfrakt till England 1/6—2/—, Spannmålsfrakt till kontinenten 8—9.

CHIKAGO, 16 aug. (cent pr bushel). Vete pr sept. 139⅝—⅞, dec. 149—148¼, Majs pr sept. 107⅞, 107⅝, Havre pr sept. 49¾, dec. 53:—, Råg pr sept. 103¼, dec. 110¼—⅝.

WINNIPEG, 16 aug. (cent per bushel). Vete pr okt. 141¼—, dec. 161¾.

BUENOS AIRES, 16 aug. (pesos pr 100 kg.). Vete pr sept. 10.67, okt. 10.87, Majs pr sept. 8.95, okt. 8.45, Växelkurs på Newyork 4.

ROSARIO, 15 aug. (pesos pr 100 kg.). Stänt.

LINFRÖ.

BUENOS AIRES, 16 aug. (pesos pr 100 kg.) Linfrö pr sept. 19.85, okt. 19.95.

ROSARIO, 15 aug. (pesos pr 100 kg.): Stänst.

OLJOR.

NEWYORK, 16 aug. (cent pr gallon). Romullsfröolja pr sept. 9.11, dec. 9.11, jan. 9.23, Petroleum i fäder 17.65, Petroleum, Standard White 1:30, Pennsylvania röolja 2:85—3:30, Terpentin 52:50.

SAVANNAH, 16 aug. (cent pr gallon) Terpentin 46:50.

BOMULL.

NEWYORK, 16 aug. (cent pr lb). Romull, loco 18:20, aug. 17.91, sept. 17.93, okt. 17.96—99, nov. 18.13, dec. 18.28—29, jan. 18.31—32, febr. 18.40, mars 18.50—52, april 18.61, Tillförsel 11.000.

NEW ORLEANS, 16 aug. (cent pr lb). Romull, loco 18.02.

LIVERPOOL, 16 aug. (pence pr lb). Spot, american middling 10:10, Romull på leverans pr okt 9.65, jan. 9.66, mars 9.72, maj 9.76, Dagens import, balar 6 600, Omsättning, balar 8.000, Export till kontinenten 100. Romull, egyptisk, pr leverans pr okt. 15:88, jan. 16:05.

TEXTILVAROR.

MANCHESTER, 15 aug. Garn, 30 r., Water twist, good qual, 14⅝ d. Tyger, Printers, 81 r., 125 yards, 1X37 21 sh. 3 d.

NEWYORK, 16 aug. (dollar pr 100 lb). Flott, prima. Western loco 12:75.

GUMMI.

NEWYORK, 16 aug. Crepe loco 21:—, Sheets loco 20:50.

RASOCKER.

NEWYORK, 16 aug. (cent pr lb). Råsocker pr sept. 2:00, dec., 2:12, mars 2:23, maj 2:29—30, juli 2:37.

KAKAO.

NEWYORK, 16 aug. Kakao pr sept. 10:78, dec. —, jan. 10:30, mars 10:37.

KAFFE.

NEWYORK, 16 aug. (cent. pr lb). Kaffe pr sept. 14:25, dec. 13:74, mars 13:36, maj 12:89, juli 12:68, Rio loco 15⅝, Santos loco 22.

Amerikanska varumarknaderna.

CHIKAGO, 16 aug. (TT) Till följd av god köplust stego vetepriserna kraftigt. Dessutom stimulerades den fasta tendensen av det ytterst pessimistiska Skånegenäska årsväxtrapporten och en officiell uppskattning, enligt vilken veteskörden i Är kommer att understiga fjolårets med cirka 55 miljoner bushels. Slutnoteringarna äro upp till 4¾ cent över gårdagens nivå.

Under inverkan av den starka prisstegringen på vete inträdde även på majsmarknaden en fastare tendens, ehuru prisvinsterna här voro betydligt mindre.

Till följd av den fasta stämningen på de nordvästra marknaderna inträdde en prisstegring på rågmarknaden. De höjsta dagsnoteringarna kunde emellertid icke helt hävda sig, då en del realisationer ägde rum vid marknadens slut.

På grund av den av Bank of Montreal utsända för hausse gunstiga prognosen över den kanadensiska havreskörden stego noteringarna på havremarknaden. Den fasta stämningen i Winnipeg och på locomarknaden verkade även stimulerande. Mot slutet blev stämningen dock svagare.

Vid nordamerikan stego priserna under inverkan av hausseen på spannmålsmarknaderna samt de stigande svinpriserna.

NEWYORK, 16 aug. (TT) På hösmullsmarknaden stego noteringarna till en höjan på grund av omfattande köp. De högsta dagsnoteringarna kunde dock icke hävda sig, då senare utbud förekoms.

PÅ kaffemarknaden stego noteringarna, då kubanska firmor företogo köp.

Sockermarknaden hade ett fluktuerande förlopp. Till en början var stämningen fast på grund av täckningsköp, men senare inträdde en avmattning, då likvidationer företogos. Slutet var matt.

En särartad etnografisk undersökning.

DE SVENSKA LAPPARNAS RASBIOLOGI.

Forskningsresultaten skola nu publiceras.

Statens institut för rasbiologi har tillvaratagit ett unikt tillfälle till forskning, nämligen att nogrannt undersöka en så särartad och intressant folkgrupp, som de svenska lapparna utgöra. Möjligheten att använda lapparna som forskningsobjekt skulle snart ha varit förutsitten, om icke institutet fortsatte de undersökningar, som dess chef påbörjat redan före institutets tillkomst. De forskningar, som utförts, ha lämnat ett utomordentligt rikt resultat, som mängsidigt belyser lapparnas skikt- och rasförhållanden, talrika rasblandningsfenomen m. m. Dessa resultat lämnar nu det rasbiologiska institutet publicera. För utgivande i tryck av första delen av det föreliggande arbetet begäres därför i dess riksdagsäpetita för nästa budgetår ett belopp på 14 000 kr.

Lapparna blanda sig numera i stor utsträckning med den bofasta befolkningen. Genom mellan lappar och icke lappar har visserligen i någon mån skett sedan längliga tider tillbaka, men under de senaste decennierna har den blivit särskilt intensiv. Härtill kommer, att lapparna i allt raskare tempo börjat bosätta sig, vilket högeligen förändrar deras levnadsvillkor och dem själva. Vissa sjukdomar, i ränsta rummet tungsoten, börja göra allt rikligare skördar. Alla dessa förhållanden samverka till att hastigt minska möjligheterna att med framgång vetenskapligt undersöka vår svenska lappstam.

Såsom grundval till undersökningar av denna art är det nödvändigt att lägga ingående demografiska undersökningar. Det äger kännedom om arten av rasomsättningen och förefintliga rasolikheter i de skilda delarna av våra lappmarker är det omöjligt att med framgång undersöka lapparna ur medicinsk-biologisk synpunkt. Den officiella statistiken lämnar ingen vägledning till bedömande av lapparnas demografiska förhållanden. De uppgifter, som där lämnas, vilka för övrigt äro synnerligen otillförlitliga, avse lapparnas numerär och ej deras befolkningsrörelse. Institutets första uppgift har därför nästa år ingående undersökning av lapparnas demografi. Första delen av arbetet ägnas i huvudsak åt deras demografiska förhållanden.

Det mest värdefulla i institutets undersökningar är, att lappbefolkningen studeras generation efter generation. Grupperingar ha företagits efter de skilda individuella konstellationerna, varvid i främsta rummet hänsyn tagits till det lapska och icke-lapska inslaget i anorna. För detta ändamål har det varit nödvändigt att företaga en omsorgsfull familjeregistrering, med hjälp varav man kölja den lapska och lapplandade befolkningen med avseende på födelser, dödsfall, giftermål och omflyttning från början eller mitten av 1700-talet.

Turistbussarna i Skåne populära.

Flera vagnar, nya linjer till nästa år.

(Från vår Skånerredaktion.)

MALMÖ, fredag. Skånes turistattraktiförening har i sommar utvecklat en synnerligen livlig verksamhet och har med sitt rikaste arsenal av utflyktsanordningar att främja turisttrafiken i Skåne bära rikliga frukt. Vad som skåningarna ägnat sig åt se i anträningar att förmå turisttrafiken i Skåne bära rikliga frukt. Vad som skåningarna ägnat sig åt se i anträningar att förmå turisttrafiken i Skåne. Under de två månader, som denna trafik uppträdhållits, ha inalles 2 227 personer begagnat sig av detta billiga och angenäma sätt att få se Skånes natur och märkliga anläggningar. Det är naturkänningsvärt, att icke mindre än ett tusental vore danskar. Förra sommaren utgjorde hela antalet passagerare endast 1 000. Nästa år sätter man i gång i ännu större skala. Det blir flera bussar och nya linjer.

PROTOS
För en strömkostnad av
5 ÖRE I TIMMEN
eller ett strömpris av 25 öre pr. kilowattimme
bonar och polerar
Protos golvbonare
Edra golv.
Praktiska elektriska hemapparater bära namnet
PROTOS